

KATE SAWYER

Mūsų
ŠEIMA

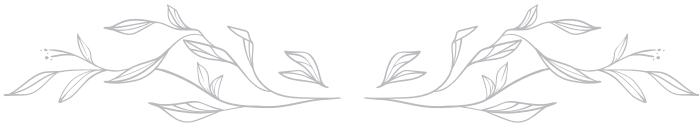
Viena šeima.
Viena ypatinga diena.
Keturiasdešimt meilės
ir netekčių metų...

svajonių knygos

KATE SAWYER

Mūsų
ŠEIMA

iš anglų kalbos vertė
Kristina Gudavičienė

svajonių knygos

Vilnius, 2026

Dienos ilgos, o metai trumpi.

Gretchen Rubin

1

Iš oranžerijos Merė išeina į terasą. Radijo šaukiniai, sklindantys iš virtuvės, skrodžia sunkų orą. Vidurdienis, teliko penkios valandos, iki pasirodys pirmieji svečiai.

Pasiekusi veją ji žvilgteli atgal ir, perkėlusi sunkią staltiesių kupetą nuo vienos rankos ant kitos, paspartina žingsnį. Prakaitas kaupiasi visuose kūno linkiuose. Po chalatu vilkimas apatinukas prisiplojęs prie kūno, o ir šlaunys limpa viena prie kitos. Drėgmė įsismelkusi į ją visą – nuo galvos iki kojų.

Išlygintų staltiesių krūva dunksteli ant stalo, Merė užsimerkia ir jį apeidama braukia per viršų delnu.

Iš namų išboginti beveik visi stalai ir juos pakeisti galintys baldai sustatyti į vieną didelį lenktos formos šventinį stalą. Delnas užčiuopia įvairias faktūras, įdubas, skirtingą aukštį. Nė nežiūrėdama juos atpažįsta. Štai valgomojo stalias, jos siuvimo stalelis, rašomasis stalias iš Rouzės kambario, o čia Ričardo pirktas išlankstomas stalias, skirtas Fibės mašinėlių lenktynėms.

Dabar ji jau po medžiu, šešelio prieglobstyje. Saulės kaitra, svilinti spranda, galva, atlėgsta, trumpas vėsos atokvėpis. Ji atlošia galvą ir delnu tebeliesdama stalą atsimerkia.

* * *

Kaip tik dėl medžio, tiksliau, dėl šviesos, sklindančios pro šakas, Merė ir pasirinko šiuos namus. Apžiūrėjo juos tada, kai buvo apimta sodininkystės įkarščio ir jau visai neblogai gebėjo nurodyti augalų ir medžių pavadinimus. Ši nauja aistra užgimė vakarojant su Ema ant sofos, kai bandydama ignoruoti anytą apsnūdusi stebėdavo, kaip Geoffo Hamiltono* pirštai panyra į kompostą.

Visus tuos mėnesius, praleistus pas Ireną, ji svajojo apie pakeltas lysves, gėlynus ir sodinamus svogūnėlius. Iki smulkmenų prisimena tuometines svajones, į kurias leisdavosi, Irenai ėmus ją kritikuoti dėl vienokio ar kitokio prasižengimo: ji svajojo apie vešlią veją, medį, metantį šešėlį ant žolės, šiltnamį, kurio abu galai papuošti dekoratyvinėmis Viktorijos laikų smailėmis, lygias daržovių lysves, patręštas namie pasigamintu kompostu.

Vėliau, sėdėdama oranžerijoje ar vaikščiodama po sodą, vis pasvarstydavo: jei ne Irena, gal nė nebūtų pasirinkusi šių namų.

– Pažiūrėk, koks medis!

Ji palinko į priekį, kad geriau matytų pro naujojo „Volvo“ langą. Įvažiuojant į aikštelę po padangomis

* Geoff Hamilton (1936–1996) – žymus britų sodininkas, laidų apie sodininkystę kūrėjas (čia ir toliau – vert. pastabos).

sugurgždėjo žvyras. Ričardas niurzgėjo, kad jis gali subraižyti mašinos dažus. Namas pernelyg didelis, pridūrė. Teks rūpintis sodu, ką nors samdyti jam tvarkyti. Kaime net baro nėra. O kiek užtruktų atvažiuoti greitajai pagalbai arba ugniagesiams, ištikus nelaimei?

Jai ir pačiai namas iš pirmo žvilgsnio nelabai patiko. Atrodė absurdiškai didelis, daug didesnis, nei jiems trims reikėjo, be to, pernelyg kvadratinis, o ir pastatytas iš pilkų plytų. Ji visad norėjo raudonų plytų namo arba, jei jau atsidūrė šiame užkampyje, Safolko rožinės spalvos*.

Tačiau negalėjo nuleisti akių nuo medžio. Jis tviskėjo. Netolygi šviesa mirguliavo ant namo sienos, tarsi kažkur netoli būtų sukęsis diskotekos rutulys. Vešlūs lapai šoko judinami vėlyvo pavasario vėjelio. Liaunos šakos sklendė tarsi elegantiški ilgais plaukais slystantys pirštai, perskirdamos nuo greta esančio tvenkinio atspindinčios šviesos srautą ir ant pilko plytų fasado sukurdamos išpūdingą šviesos reginį.

Merė suprato, kad turi nusipirkti šį namą.

Šiandien senasis gluosnis atrodo pavargęs, kaip ir jo šešėlyje įsitaisęs riebus oranžinis katinas.

Žvelgdama pro susipynusių šakų tinklą, Merė mato lopinėlių neapsakomai mėlyno dangaus, bet visos mintys sukasi apie Emą, vyriausiąją dukrą, kaip asteroidas skriejančią ir artėjančią link Anglijos. Vaizduotė piešia jos paveikslą: galva pakreipta į langą, akys išmeigtos į saulėje spindintį Atlanto vandenyną, kojos ištiestos ir

* Senieji Safolko namai buvo dažomi natūraliai išgaunama rožine spalva, kuri vėliau pavadinta Safolko rožine spalva.

sukryžiuotos per čiurnas. Ji regi minkštos odos aukštakulnius – tik tokios moterys kaip Ema šitai apsiauna skrisdamos. Merė įsivaizduoja, kaip ji papurto galvą ir kilstelėdama delną atsisako taurės nemokamo šampano.

Merė vėl atsigręžia į namą.

Kaitra tokia sunki, panaši į klampų, neišvalytą, gerą alyvuogių aliejų. Ji iškreipia namo vaizdą: atrodo kiek pasislinkęs, banguojančiomis plytų linijomis. Nėra nė menkausio vėjelio. Net gluosnio šakos nejuda. Taip retai kada pasitaiko.

Vėliau, pamatę šimtais lempučių išpuoštą sodą, svečiai galbūt įvertins ir gražųjį medį, bet jei nebus vėjo, gluosnis jiems atrodys kaip visi kiti medžiai: gražus ir sustingęs.

Bežadės šakos ramiai karo, tačiau nuo vandens atspindinti ir ant namo sienos mirguliuojanti šviesa primena, kodėl ji prieš daugelį metų įsimylėjo šį namą. Nors tvenkinį juosė žema tvorelė.

„Mere, vandens telkiniai ir maži vaikai yra beveik nesuderinami. Rinkis: tvora arba betonas!“

Per vieną iš pirmųjų pasimatymų Kardife jie žiūrėjo filmą „Dabar nežiūrėk“, po to jos vyras tarsi apsėstas visur matė pavojų nuskęsti. Tad nenuostabu, kad sužinojęs, jog viena iš mergaičių įkrito į tvenkinį, Ričardas tuoj pat pareikalavo jį užtverti. Tąkart nukentėjo tik batelis. Įstrigo purve ir gausioje tvenkinio augmenijoje, kurią Merai sunkiai sekėsi suvaldyti.

Tai buvo gražūs, blizgūs rankų darbo bateliai, primatuoti besisukančiu vibruojančiu aparatu, kuris matuodamas dydį suspaudė mažas kojeles. Iš seklumos

išžvejotas numylėtas batelis buvo graudžiai apverktas. Merė glostė šlapius dukters plaukus, su įsipynusia dygia vandenžole, suvokdama, kad teks sutikti su tam tikromis saugumo priemonėmis. Geriau jau aptverti tvenkinį, kol ašaros liejamos tik dėl raudono lakuotos odos batelio su žvilgančia metaline sagtele.

Nuščiuovęs, karščio pritvinkęs, slegiantis oras leidžia girdėti virtuvėje veikiančių radiją. Sodo gale po gluosniu, net pučiant nedideliame vėjeliui, jo nebūdavo girdėti. O dabar, tokioje stulbinančioje vidurdienio tyloje, šią nerimą keliančio karščio persmelktą rugsėjo dieną, galima išskirti net atskirus žodžius ir suprasti, kas sakoma.

„Karščiausia rugsėjo diena nuo tada, kai pradėta fiksuoti dienos temperatūra.“

Merė jaučia kalnę, kad ją tai tenkina. Turėtų nerimauti dėl besikeičiančio klimato. *Katastrofiškos klimato kaitos*. Jai tai rūpi (prieš keletą mėnesių net užsisakė bandomąjį pasivažinėjimą elektromobiliu), bet šiandien saulėta diena džiugina.

Saulėta ir šilta.

Tarsi malonės ženklas.

Ima pykinti. Siaubinga taip smarkiai jaudintis. O gal šis susibūrimas *ir bus* siaubingas? Nors gavo daugybę patikinimų, kad viskas bus gerai, susijaudinusi ir trykštanti entuziazmu, ji visgi neatsikratė nuojautos, jog sumanymas suburti šeimą gali baigtis visiška nesėkme.

Mano didžiausias noras, – rašė ji tuo pačiu žalios spalvos rašalu, kuriuo buvo užrašyti ir vardai ant išspausdintų kvietimų, – po tokio ilgo išsiskyrimo savo vestuvių dieną vėl suburti šeimą. Anksčiau nebuvo linkusi ko nors jūsuprašyti,

o dabar kiekvieno prašau padovanoti man šią vienintelę dieną, pamiršti bet kokį priešišumą ir pasistengti prisiminti, jog mylite vienas kitą.

Apsidžiaugė, kai visos trys jos mergaitės atsakė dalyvausiančios vestuvėse. Vis dėlto kirbėjo abejonė, kažin ar jos perskaitė ranka užrašytą prašymą.

Ne. Nors dukros skirtingos ir kiekviena turi savo bėdų, ji užaugino šias tris moteris. Nė viena nedrįstų sugadinti jos vestuvių, tiesa?

– Aišku, kad ne!

Šūksnis išgąsdina katiną, jis žvilgteli į Merę, pavartęs akis ir išraiškingai atsidusęs, pasiražo ir vėl užsnūsta. Jau ne pirmą kartą jai šauna mintis, kad gyvūnas jaučia jai gailestį.

Per sodą vilnija sodrus, žemas radijo žinių pranešėjo balsas. Tai žema nata, grojama violončele, papildanti ore skardenančią paukščių giesmių simfoniją. Melodija tokia visa apimanti, kad iš pradžių ausis jos nepagauna, atrodo, kad tai fono garsai, tarsi vandenyno bangavimas. Tačiau kaip būnant prie jūros, išgirdus vienos bangos mūšą, ausis pagauna nesibaigiantį lenktyniaujančių bangų plakimąsi į krantą, taip ir sode, išgirdusi juodvarnio trelę, imi girdėti visą paukščių orkestrą.

Oras prisipildo garsų. Čiulba strazdas giesmininkas, burkuoja keršuliai. Nardydamos po gluosnio šakas džiaugsmingai čirškia mėlynosios ir didžiosios zylės, dagiliai, staiga jie pakyla ir tirštai aptupia levandos krūmus, skiriančius veją nuo terasos.

Merė paima vieną staltiesę nuo stirtos viršaus ir niūniuodama sau po nosimi pradeda tiesti, žvilgsniu apmesdama visą plotą ir planuodama, ką dar reikės nuveikti.

Ten, įsitaisiusi fotelyje, sėdi Irena, atkraginusi galvą kaip sulaužyta lėlė.

Kas ją čia atvedė?

Nematyti nei jos lazdelės, nei vaikštynės.

Kartais, kai apninka bjauri nuotaika, Merė ima abejoti, ar Irenai iš viso reikia vaikštynės. Radusi ją, va šitaip greitai persikėlusią iš vienos vietos į kitą, klausia savęs, ar tikrai ji nebegali be pagalbos vaikščioti, bėgioti ar net šokti.

Fotelyje įsitaisiusi Irena atrodo kaip plunksnelė. Palyginti su Mere, ji visad buvo lengvutė, bet po kritimo ir operacijos, regis, dar labiau susitraukė, ėmė bliūkšti tarsi orą leidžiantis balionas.

Sulaikiusi kvapą ji įdėmiai žiūri Irenai į krūtinę, bandydama įžvelgti, ar ši kvėpuoja. Nuo tada, kai Irena čia atsikraustė gyventi, tai daro ne kartą per dieną. O juk manė, kad, vaikams išvykus iš namų, nebeteks tikrinti, ar miegantysis dar gyvas.

Sudiegia skrandį. Galbūt tai jau įvyko. Išsipildė ją kankinanti nuojauta.

Irena garsiai suknarkia ir Merė su palengvėjimu atsidūsta.

Nusigrėžusi nuo fotelyje sėdinčios Irenos, vėl imasi ilgos stalų eilės, o pamačiusi gale pristumtus karališkai didingus krėslus, pasijaučia tvirčiau. Uždėjusi delną ant pilvo, taip, kaip vakar Rouzė jai rodė, Merė pabando susitelkti į kvėpavimą. Ką ji ten liepė įsivaizduoti? Trikampį?

Staiga apima instinktyvus noras sprukti. Nebenori tiesti ir delnais lyginti staltiesių, tik bėgti prie durų, stverti nuo kablo (šį gana neskoningą daiktą ji juokais

nusipirko keliaudama su Liza po Maljorką) raktus, sėsti į mašiną ir išvažiuoti.

Žinoma, to nedarys.

Labiausiai už viską trokšta būti čia. Laukė šios dienos beveik dvejus metus, ką jau – jei visai atvirai, keturiasdešimt metų.

Nauja pradžia.

Ji turėtų būti laiminga.

Tokia ir yra – laiminga. Laiminga.

Tačiau ten, kur kas nors prasideda, kas nors visada turi ir pasibaigti.

2

Merė sėdi priešais viešbutį ant suoliuko, žvelgdama į parką. Viešbutį juosianti akmeninė tvora žvilga vidurdienio saulėje, lengvas vėjelis atneša žaidžiančių vaikų keliamą triukšmą.

Nusigauti į miesto centrą, ypač jos būklės, nebuvo lengva. Nedidelis kalnelis atėmė paskutines jėgas, prie to nebuvo pratusi.

Pažvelgė į dangų. Neaprėpiama nepriekaištinga žydrynė vos su keliais vatiniais kamuoliukais.

– Štai mes ir namie! Konstablo krašte. – Ričardas atsivedė ją prie paveiklo, vaizduojančio kažkokius fryzų piemenis.

– Rašoma, kad tai Eseksas, – parodė ji į dešinėje nuo puošnaus rėmo esantį užrašą.

Ričardas susiraukė ir papurtęs galvą parodė į galerijos platybes.

– Šiaip ar taip, Rytų Anglijoje. Noriu pasakyti, kad čia būtų smagu gyventi. Vaizdingi kraštovaizdžiai. Nuostabus dangus.

Bent jau apie dangų jis nemelavo. Iš tiesų gražus.

Merė metė žvilgsnį į kojas. Jau keletą savaičių bando jas prisijaukinti. Sandalai tikrai gražūs, bet kol juodu pasiekė namus, ji ėmė šlubčioti – karštyje kojos ne juokais ištino.

Ji vėl sunerimo dėl artėjančio vakaro. Ką, po galais, apsilvilti? Į geriausias sukneles nebeįtelpa dėl vis augančio pilvo, o širyt pamatė, kad ir pėdos nebeišsitenka batuose.

Merė pamėgino įsivaizduoti Irenos veidą: prakaito lašeliai prasisunkę pro pudrą, įtempta šypsena, išvydus laiptais atkrypuojančią marčią, kurios nutrupėjęs nagų lakas šiurpins svečius.

Kai Ričardas ją atsivežė supažindinti su tėvais, Merė nusiavė batus, norėdama būti mandagi.

– Ak, ne! – Merė pastebėjo, kaip Irena stengiasi susitvardyti ir išspausti šypseną. – Mūsų namuose pageidaujama būti su batais, Mere.

Ji patrynė viršutinę pėdos dalį, kur batą buvo įsirežęs į odą. Reikėtų užsukti į „Debenhams“ parduotuvę, gal pavyktų gauti kokius sportinius batelius. Puikiai suprato, kad turi pasistengti dėl to nedidelio Irenos ir Berto rengiamo „susiėjimo“, be to, jai reikės ką nors avėti likusius du mėnesius. Vaikštinėdama po miestelį basa papiktintų ne tik Ireną.

Nurijus seiles ėmė deginti stemplę ir skrandį. Merė suskato raustis rankinėje ieškodama rūgštingumą mažinančių tablečių.

Širyj jai pavyko išsisukti nuo tradicinio šeštadienio pusryčių patiekalo – rūkytos silkės*. Vis dėlto teko išverti ant Irenos liežuvio pūpsančio kiaušininės glitėsio vaizdą, kai anyta pakeltais antakiais dūrė pirštu į Merės lėkštę ir pareiškė: „Pusryčiai – svarbiausias dienos valgis.“ Spazmo suspaustu skrandžiu Merė nusišypsojo, linktelėjo ir prisivertė suvalgyti tiek sviestu apteptos skrudintos duonos, kiek tik leido sutrikęs virškinimas.

Paprastai jai patikdavo valgyti, ypač kartu su draugais, bet dabar ši džiaugsmą užtemdė žinojimas, jog kasryt teks įveikti šilto baltyminio maisto lėkštę. Nebuvo smagu purvinais lauko batais trypti Irenos kremenės spalvos kilimus, bet ji reikalavo, kad 8 valandą ryto visi nusiprausę ir apsirengę sėstų kartu valgyti šiltų pusryčių, nors Merei būtų užtekę įprastų ruginių duoniukų su varške. Per ilgas šešias savaites, kol gyveno pas Ričardo tėvus, Merė išmoko susitaikyti su netikėtumais, be to, įgudo meistriškai prikąsti liežuvį, ypač kai kalba pakrypdavo apie ministrę pirmininkę, o taip nutikdavo dažnai.

Pasiremdama viena ranka Merė pakilo nuo suoliuko. Jai iš lūpų išsiveržė dusli dejonė, pernelyg panaši į kartkartėmis sklindančią iš miegamojo. Užplūdusi gėda dar labiau nurausvino ir taip įkaitusius skruostus, ji apsidairė aplinkui. Laimei, buvo viena, šaligatvis tuščias. Pasinaudojusi tuo pasitaisė į tarpą tarp sėdmenų sulindusias kelnaites, atplėšė suknelę, prilipusią prie šlaunų. Žinojo, kad atrodo nekaip, išeidama matė savo atvaizdą veidrodyje. Tarsi pripūsta oro ir vilkinti negrabiai iš gėlėtų užuolaidų pasiūta suknelė.

* Tradicinis pusryčių valgis Rytų Anglijoje.

Merė galėjo tiksliai pasakyti, kada tapo nėščia. Niekad, net vestuvių naktį, neleido Ričardui prisiliesti prie jos, kol nuėjusi į vonią įsidėdavo kontracetinę kempinė. Sunku patikėti, kad vienas sprendimas, vienas pasiglamonėjimas ant sofos apvertė gyvenimą aukštyn kojomis. Ir dabar ji Anglijos miestelyje, ūkininkų turguje, vilkėdama gėlėtą priprakaituotą sarafaną, sunkiai neša užsimezgsią gyvybę.

* * *

Turgaus aikštė skambėjo nuo šūksnių, prie kurių Merė jau buvo spėjusi priprasti: „Ataaaikit mūsų naaanų“, „Gialééés! Dvi šakelos svachas. Gialééés!“, „Graaažias braškias. Tiiikras aaangliškaas braškias!“ Prekybininkų šūksniai aidėjo pro įtemtą prekystalius gaubiantį brezentą. Karštame ore tvyrantis muskusinis daržovių aromatas buvo sumišęs su mėšlo dvelksmu, sklindančiu iš galvijais prekiaujančio sandėlio už „Woolworth“ parduotuvės, o praeidama pro šalį Merė užuodė ir sodrius žuvies kiosko kvapus.

Pirmąją viešnagės pas Ireną ir Bertą savaitę ji pasiūlė paruošti sekmadienio pietus. Nors anyta pati primygtinai kvietė apsisistoti pas juos, kol susiras tinkamą būstą, visgi nesibodėjo parodyti, kad jų viešnagė apsunkina. Neaišku, kaip, bet tąkart paruoštas kepsnys peraugo į pareigą kas sekmadienį gaminti pietus. Užmegzti nuoširdesnio santykio su anyta nepavyko, bet Merė sąžiningai vykdė šią pareigą. Galbūt iš dalies dar ir dėl to, kad taip bent kartą galėdavo valgyti tai, ko pati norėjo. Pietų planavimas, reikiamų produktų supirkimas ir patiekalų gaminimas suteikė veiklos, todėl savaitę

neprabėgdavo tuščiai. Nedirbdama ir negalėdama rūpintis namais iš pradžių ji jautėsi kaip be vietos, skėsdavo šiokiadienių jūroje, laukdama penktadienio vakare sugrįžtančio Ričardo ir šeštadienio rytinių žygių į turgų.

Jei prieš metus kas nors būtų pasakęs, kad 1980-ųjų liepą didysis savaitės įvykis bus nusipirkti bulvių iš vyro, kuris praskleidžia popierinį maišelį į jį papūsdamas, būtų smagiai nusijuokusi. Tačiau nuo Naujųjų metų išvakarių jautėsi prarandanti savarankiškumą. Leidosi nešama gyvenimo tėkmės.

Klubo, į kurį neseniai buvo įstojęs Ričardas, kiemelyje buvo girdėti Didžiojo Beno dūžiai ir Trafalgaro aikštės klegesys.

– Tai bus mūsų dešimtmetis, ponja Roberts.

Ričardas užkišo jai už ausies ką tik chemiškai sušukuotų plaukų sruogą. Tada ji pirmą kartą pajuto svai gulį. Pamanė, kad dėl bučinio, šampano, šokių.

Kai pagirios baigėsi, Merė suprato, jog vėluoja mėnesinės. Pamačiusi dvi juosteles, keletą savaičių bandė save įtikinti, kad kūdikį galima auginti ir didmiestyje. Jau buvo pamilusi Londoną, jų mažą butelį, čia pat, už durų, verdantį kultūrinį gyvenimą, ir jai nesinorėjo niekur kraustyti. Tačiau bėgant savaitėms pagavo save stebinti, kaip moterys manevruoja su vaikų vežimėliais viešajame transporte, be to, ir iki jų jaukaus buto reikėdavo kopti tris aukštus. Pagaliau atkreipė dėmesį, kad per pastaruosius dvejus metus vaikų susilaukė kolegos išėjo iš darbo ir, deja, ne visi savo noru. Šį atradimą dar sustiprino Elison iš Grožio skyriaus žodžiai – kai Merė jai pranešė apie nėštumą, ši pasakė, kad žurnalo redakcijoje vienintelis Edas iš Kelionių skyriaus turi

vaikų. Tą akimirką, kai šaltame Šv. Jurgio ligoninės kambaryje antakius suraukęs echoskopuotojas po kelių žadą atimančių minučių atsuko į juos ekraną, kad jiems parodytų į vaiduoklį panašią būtybę tankiai plakančia širdimi, Merė pasijuto taip, lyg žemė slystų iš po kojų. Ji laukiasi kūdikio, jį teks prižiūrėti, o tai beveik neįmanoma neturint daugiau erdvės ir pagalbos, nei gali suteikti bendradarbės, su kuriomis kartkartėmis susitinka išgerti taurės vyno.

Merė nusprendė tai aptarti per šeštadienio pasivaikščiojimą.

– Mieloji, tu skaitai mano mintis! – Ričardas suėmė šaltas jos rankas. – Nors, be abejo, tai reiškia, kad man teks daug važinėti.

– Svarsčiau apie Kroidoną, į kurią išsikėlė Teresė su Filu, o gal tiktų ir Surbitonas, gyventume netoli Maiko ir Lu. Iš ten traukiniai dažnai važiuoja į Vaterlo stotį.

Palenkęs galvą ir pasikišęs jos ranką sau po alkūne Ričardas ėmė skubiai žingsniuoti, tempdamas ją per parką upės link. Protingiau būtų išsikelti toliau nuo Londono, aiškino jis. Įsikūrę netoli jo tėvų, už tuos pačius pinigus įsigytų geresnį būstą. Už dabartinę jo algą gyvendami užkampyje galėtų įsigyti sodą, keturių kambarių namą, o dar užtektų išsinuomoti ir nedideliame kambarėliui Londone, kur nors netoli jo darbo.

– Be to, mama džiaugtųsi, jeigu jai leistum pakeisti vieną kitą vystyklą.

Įteikusi prašymą atleisti iš darbo, Merė verkė, nesiliovė lieti ašarų ir kraudamasi į dėžes virtuvės rakandus bei patalynę. Liūdėjo beveik visą kelią iki Safolko. Pamatęs, kokia ji nusiminusi, Ričardas paleido groti Van Morrisono garsajuostę ir padidino garsą.

Išėjusi iš spaudos kiosko, Merė kilstelėjo plastikinius maišus iki dilbio, paskui iki alkūnės linkio. Sustojusi akinamoje saulės šviesoje, pastebėjo link jos iš kairės artėjančias dvi figūras. Po kiek laiko, kai akys apsirato su saule, susivokė, ką mato. Priešais einančiųjų siluetus prailgino į viršų sukeltos šukuosenos, todėl jie atrodė maždaug pėda aukštesni, nei buvo iš tiesų. Pankai. Net ir šiame mažame miestelyje buvo keletas tokių. Ne tiek daug kaip Londone, bet užteko norinčių save parodyti, vaikščiojančių po miestą, sėdinčių ant tvorų. Tai jos negąsdino, bet jų drabužiai ir požiūris į gyvenimą erzino. Nors ir pačiai nepatiko nusistovėjusi tvarka, kai ko šiame judėjime ji negalėjo suprasti. Ne aprangos stiliaus, nes ji labai didžiavosi ir džiaugėsi odiniu švarku, įsigytu Karaliaus kelyje. Iš tiesų nemėgo jų muzikos, „Sex Pistols“ ir kitų panašių grupių. Jos nelaimė, su pankų judėjimu tiesiog prasilenkė. Kai mokėsi universitete, buvo madingas disko stilius ir tik studijuodama magistrantūroje su Ričardu pradėjo klausytis elektroninės muzikos. Kardifo draugų grupelė mėgdavo klausytis Bobo Dylano ar panašių atlikėjų. Ji nebuvo nusistačiusi prieš pankų ideologiją – pati neįtė pagarbos nei karališkajai šeimai, nei vyriausybei. Jai tiesiog nepatiko jų laikysena. Erzino.

Porai artėjant, saulės spinduliai apšvietė į viršų sukeltas šukuosenas, rėkiančiomis spalvomis nudažytus pankiškus irokezus, virš galvų iškilusias gaidžio skiautes. Nors tvyrojo karštis, jie vilkėjo juodais odiniais drabužiais, gausiai išpuoštais metalinėmis sagtimis, avėjo juodus batus. Jiems žengiant artyn, veidai išniro iš šešėlio, Merė aiškiai juos matė. Suprato, kad spokso, bet negalėjo atitraukti žvilgsnio: jų akys, kaip ir lūpos,

buvo padažytos juodai. Kruopščiai apvestos juodos linijos, lūpos itin ryškios, akių vokai spalvoti, panašūs į išskleistą melsvai žalią povu uodegą, o skruostai paryškinti rausvais skaistalais.

Ji suvokė, kad tai tiesiog jauni žmonės – kiek jaunesni nei ji – neįprastomis šukuosenomis. Tačiau jiems artėjant darėsi nejauku.

Merė pasijuto nesmagiai, kad jaunuoliai ją erzina. Ji juk glazgietė, pastaruosius penkerius metus gyvenusi Londone greta įvairiausių žmonių ir dėl to per daug nesukusi galvos. Tačiau tas įžūlus plaukų, pakeltų šešis colių virš beveik nuskustos galvos, vaizdas dirgino. Vertė jaustis naivia nekalta mergele. Žiedai ausyse ir nosyje, sunkūs kaustyti kerziniai batai – visa tai buvo svetima.

Galbūt iš tiesų jai tinka gyventi mažame miestelyje.

Slegianti mintis.

Priartėjusi pankė pagavo jos žvilgsnį. Merė instinktyviai žingtelėjo atgal, pasitraukdama porai iš kelio. Pastebėjusi, kad Merė jaučiasi nesmagiai, pankė vypatelėjo ir stumtelėjo savo draugą. Vyrukas buvo lygiai taip pat išsipuošęs, tik kiek stambesnis, kampuotesniu žandikauliu, beveik gražuolis. Artėdamas žvelgė tiesiai į Merę. Lūpdažiu paryškintos lūpos išsišiepė.

Merė vėl žingtelėjo atgal, nugara atsiremdama į stiklines duris, pro kurias buvo ką tik išėjusi.

– Oi!

Tačiau jie jau žiūrėjo kažkur kitur ir kalbėdamiesi žingsniavo tolyn. Ji jų nedomino. Visiškai jiems nerūpėjo.

Merė pajuto, kad tuoj pravirks.

Priešais stovintis prekystalio savininkas, vyniodamas chrizantemų puokštę į raštuotą popierių, žiūrėjo į ją su užuojauta.

– Viskas gerai, širdele?

– Gerai, – šniurkštelėjo ji sulaukydama ašaras. – Gerai, ačiū jums.

Gėlių pardavėjas linktelėjo.

– Chrizantemų? – Jis atkišo neišvaizdžią gėlių puokštę, įsuktą į popierių. Šis buvo šlapias nuo vandens, kuriame mirko gėlės. – Dvi šakelės – svaras.

Nešina krepšiais Merė vinguriavo tarp prekystalių, prispaudusi gėles prie šono, jausdama, kaip nuo šlapio popieriaus drėksta suknelė.

Vienoje rankoje ji laikė suvyniotą kiaulienos gabalą, kurį pirkto pas mėsininką, ir du dryžuotus krepšius, išsipūtusius nuo rudame popieriuje suvyniotų daržovių. Kita ranka vos nulaikė vaškuotus žalius obuolius, skirtus padažui, ir pernokusias slyvas, kurių besisunkiančios sultys išmargino krepšį dėmėmis. Ji ketino kepti Ričardo ypač mėgstamą pyragą su slyvomis.

Prie „Marks & Spencer“ sustojo atsipūsti, apsimesdama, kad apžiūrinėja vitriną. Tada, kirtusi prekystalių labirintą, patraukė link „Debenhams“ parduotuvės. Eidama pajuto, kad turgaus šurmulio fonas pasikeitė: sustiprėjo triukšmas, pasigirdo riksmi. Orą perskrodė moters klyksmas, lydimas vyriškų anaiptol ne prekes pirkti raginančių šūksnių, tolumoje pasigirdo šaižus žviegimas, vis garsėjantis iš pastogių sklindantis klegesys ir krintančių metalinių stulpelių žvangėjimas.

Ji žingtelėjo į priekį, stengdamasi pamatyti, iš kur kyla šis triukšmas. Tarp dryžuotų brezentinių stogelių susibūrusi minia prasiskyrė, ir priešais akis atsivėrė turgaus aikštė. Prie skuodžiančių prekeivių kojų ji išvydo bėgant dvi kiaules. Matė, kad tos artėja prie jos. Žmonės traukėsi gyvuliams iš kelio, o ji sustingo. Garsai tarsi nutilo, triukšmas nuslopo.

Ji įsistebeilijo į kiaules. Matė, kad jų oda ne tokia rožinė, kaip vaizduojama vaikų knygelėse, kurias jau pirkto gimniasnčiam vaikeliui. Kiaulių odos spalva panėšėjo į Ričardo nugarą, šiam rytais sėdint ant lovos krašto. Kiaulės buvo aplipusios purvu, ant pilvo rikiavosi švelnių spenelių eilės, iš viso jų buvo šeši, tarsi kas būtų pritašęs kūdikių buteliukų žindukus. Iš prilipusio purvo kyšojo šiaudai, vienai kiaulei tarp kanopų buvo įstrigęs visas jų kuokštas, joms artėjant jis vilkosi iš paskos.

Kiaulių oda buvo daug labiau šeriuota, nei ji įsivaizdavo.

Merė prisiminė kiaulės odelių užkandį, kurį jos tėtis mėgdavo užsisakyti prie alaus, kai pasikviesdavo ją kartu pasėdėti ant suoliuko priešais aludę. Jis leisdavo jai mažais piršteliais išsiimti iš stiklinio indo sūrų skanėstą. Jam stebint, Merė su dėkingumu ir šypsena turėdavo jį suvalgyti, nors iš odelių styrodavo šeriai. Ji iš paskutiniųjų tramdydavosi, kad kramtydama nežiaukčiotų.

Atrodė, kad link jos bėgantys gyvuliai juodomis žvilgančiomis akutėmis žiūri tiesiai į ją.

Blakstienos, pamanė ji. Nė nežinojo, kad kiaulės jas turi. Jos jau buvo visai šalia, visu greičiu bėgo į ją.

„Kas bus, jei nukrisiu? – pagalvojo, o tada suprato, kad jau krinta. – Kūdikis, – toptelėjo, – mano kūdikis gali nukentėti.“

Merė pajuto kažką sau ant alkūnės. Viena ranką, paskui kitą. Kažkas ją laikė, sugavo bekrintančią.

Triukšmas vėl sugrįžo. Skardžiai žviegdamos kiaulės kliudė jos kojas, aplinkiniai žmonės kažką jai šaukė.

Tada pasigirdo švelnus, ramus balsas:

– Viskas gerai. Laikau tave, tu saugi.

Ir iš tiesų ji jautėsi saugi. Tarsi sėdėtų atlošiamoje kėdėje. Saugiai laikoma iš už nugaros, net užkliudyta kiaulių, ji susvyravo, bet nepargriuvo. Ją laikančios rankos padėjo iš lėto atsitiesti ir atgauti pusiausvyrą. O tada rankų nebeliko, ji stovėjo viena pati, aiškiai jausdama, kad jų trūksta.

Pro šalį keikdamiesi prabėgo du rudais aukciono apsiaustais vilkintys vyrai. Vienas pasistvėręs lazdele pabėgusiems gyvuliams prilupti, kitas rankoje laikė virvės ritę jiems surišti.

– Viskas gerai, širdele?

Merė apsvaigusi linktelėjo. Vyrai nuskuodė pirmyn, rėkdami ant pabėgėlių, balsai susiliejo su prekybininkų šūksniais ir šaižiu gyvulių žviegimu.

Merė žvilgtelėjo sau po kojomis. Ant šaligatvio gulėjo mėsos gabalas, švytėdamas tampriai aptraukta plastikine plėvele. Iš krepšio iškritusios slyvos buvo išsibarsčiusios ant grindinio akmenų. Rausvos sultys išteplojo jos įsigytų vietinių laikraščių puslapius, pasklidusius per kiaulių sukeltą sumaištį, dideli lapai buvo suplyšę.

– Vaje, atrodo, slyvos sugadintos.

Atsigręžusi ji išvydo juodai paryškintas akis su rūpesčio raukšlėmis kampučiuose. Pakeltas antakis buvo pervertas sidabrinu žiedu. Vyras nusišypsojo Merei, o tada nuėjo prie raudonplaukės moters, kuri atsiklaupti ant šaligatvio rinko išmėtytus pirkinius. Renkant krepšio turinį, odinės kelnės gurgždėjo, kaklus juosiančios grandinės skimbčiojo.

– Ačiū.

Merė neatpažino savo balso. Jis buvo tylus. Užkimęs.

– Škotė?

– Taip.

– Aš taip pat škotas! Iš Aberdyno.

Ausis jau buvo pagavusi vyruko akcentą.

– Aš iš Polokšildso.

– Kaip, po velnių, atsidūrėme čia, a?

Raudonplaukė nestipriai kumštelėjo vyrui į petį, šis nusijuokė.

– Turbūt dar mokate išvirti skanią uogienę, – nusišypsojo jis, pakėlęs varvantį slyvų maišelį, – labai mėgstu uogienes.

Linktelėjusi Merė nurijo seiles ir pajuto, kaip skruostais kyla raudonis.

Moteris atsistojo ir perdavė vyrui paskutinį likusį popierinį paketą. Nusivalė į kelnes lipnias nuo sulčių rankas, palikdama lipnius ruožus, ir atkišo ranką Merei:

– Liza. Liz.

Kai Liza nusišypsojo, Merei teko užgniaužti impulsyvų norą pasakyti, kad ji nepaprastai graži. Merės veidą darskart užliejo raudonis, todėl ji staigiai nusuko žvilgsnį nuo ją stebinčių melsvai violetinių akių ir įsištebeilijo į Lizos plaukus. Iš arti šukuosena atrodė dar

įspūdingesnė. Stovėjo tvirtai kaip kaulinė. „Raganosio ragas iš tiesų yra plaukai“, – pagalvojo Merė. Šovusi mintis buvo tokia keista, kad ji sumetė, jog tai gali būti ženklas, kad tebėra ištikta šoko. Pastebėjo, kad truputį svyruoja, o žvilgsnį aptraukė migla.

– Ei, ar gerai jautiesi?

Odiniais drabužiais vilkintis vyras apkabino ją per pečius. Merė linktelėjo, nes jam apglėbus pasijuto gerai. Galva nebesvaigo. Tik buvo karšta, ji jautėsi pavargusi, septintą mėnesį nėščia ir, keista, apčiuopiamai jautė iki pūslių nutrintus kojų pirštus.

– Gal paskambinti kam nors iš taviškių? – Liza parodė į kitoje gatvės pusėje esančią telefono būdelę.

– O gal padėti išsikviesti taksi?

– Gal palydėti iki namų? Paneščiau pirkinius.

Merė sutrikusi linktelėjo.

– Ačiū. Būčiau labai dėkinga už pagalbą. Jei galėtu mėtė truputį palydėti.

Liza vėl nusišypsojo, praverdama raudonu lūpdažiu skaisčiai padažytas lūpas ir parodydama dantis. Jie buvo balti ir lygūs, vos vienas trūkumas – nedidelis tarpdantis priekyje.

– Į kurią pusę eisime?

– Į priešingą nuo gyvulių turgaus. – Merė parodė kelią link Berto ir Irenos namų.

– Gyvenate netoli mano tėvų.

Atsargiai paėmusi Merę už parankės ir švelniai pri-laikydama, Liza patraukė į tą pusę.

Staiga prie jų sustojo moteris su languotu pirkinį ve-žimėliu ir net išsižiojusi įsistebeilijo iš nuostabos. Merė pajuto kylant pyktį.

– Na ir smalsuolė senutė!

Ji dar ir iškišo liežuvį. Moteris apimta siaubo žengtelėjo atgal, o Liza užvertusi galvą prapliupo kvatotis.

Koks malonumas. Kada paskutinį kartą jai pavyko ką nors prajuokinti? Merė nedrąsiai žvilgtelėjo į užverstą Lizos galvą. Žvilgsnis susidūrė su ryškiai padažytomis akimis, užklupta Merė nuraudo. Pamatęs, kad ji sumišo, vyras mirktelėjo, o tada ir Merė prajuko.

Jie yrėsi per turgų link Merės uošvių namų.

Tik vėliau, Irenai nusistebėjus, kad ištaškė tiek pinigų niekam tikusiems vaisiams, ji prisiminė, jog visą kelią link namų nė nepagalvojo apie pūsles ant pėdų ir nutrintas šlaunis.

Sūdomino? Pirkite knygą
MŪSŲ ŠEIMA
bene geriausia kaina [ČIA](#)

Šie namai. Ši šeima.

Šiuose namuose Merė užaugino vaikus. Stebėjo, kaip jie žaidžia, juokiasi, kivirčijasi. Šiuose namuose apsupta šeimos šiandieną ji išteka.

Po daugelio metų vestuvių šventė vėl sutelkia išsisklaidžiusius šeimos narius: atvyksta Fibė su vyru Maiklu ir vaikais, jaunylė jautrioji Rouzė su naujuoju draugu, dalyvauja Irena, buvusi Merės anyta. Net ir su visais nesutarianti vyriausioji dukra Ema sugrįžta į Angliją dalyvauti šventėje.

Tai pasakojimas apie vieną vasaros dieną nuošaliame Anglijos kampelyje susirinkusią šeimą. Į šeimos istoriją įsiterpia keturiasdešimties metų prisiminimai apie meilę ir netektį, viltį ir džiaugsmą, širdgėlą ir sielvartą. Visas būrys veikėjų pasakoja apie, atrodytų, nereikšmingas akimirkas, atvedusias juos iki šiandienos, apžvelgia laiko nulemtus pokyčius ir tai, kas, nepaisant visko, lieka nepakitę.

„Puikiai parašyta, dinamiška šeimos drama, kurios veikėjai – įtraukiantys, o pabaiga... tokia, kokios tikrai nesitikėjau!“ – *Amazon.com* atsiliepimas

„Netobuli, daugialypiai veikėjai ir nepamirštami, giliai į širdį įsiskverbiantys šeimos santykiai. Subtiliai parašytas romanas, atskleidžiantis žavingą motinos ir dukterų ryšį.“ – Jennifer Saint, romano *Ariadnė* ir kitų pasaulinį pripažinimą pelniusių knygų autorė

svajonių knygos

9 786090 311257

www.svajoniuknygos.lt www.facebook.com/svajoniuknygos

PASIDALINK,
KAD SKAITAI